

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยกล่าวถึง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปัญหา มากที่สุด และรองลงมาในงานแต่ละด้านดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาคือ

1.1 บุคลากรไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรให้ชัดเจน สาเหตุเนื่องจาก ผู้บริหารและครูมีงานอื่นนอกเหนือจากงานบริหารและงานการเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติมาก เช่น งานธุรการ การเงินและพัสดุ และงานตามโครงการของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร และสอนแบบเดิม แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูมาให้โรงเรียนให้ครบตามเกณฑ์และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ธุรการ และการเงินของโรงเรียนโดยเฉพาะ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด ควรนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอ และผู้บริหารควรนิเทศติดตามผลการสอนอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ขาดการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้และขาดการประเมินผลการนำ หลักสูตรไปใช้ สาเหตุเนื่องจาก ผู้บริหารและครูมีงานอื่นนอกเหนือจากงานบริหารและงาน การเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติมาก ผู้บริหารขาดความรู้และความเข้าใจในการวางแผน และ การประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร แนวทาง แก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูให้ครบตามเกณฑ์ โรงเรียนควรจัดทำปฏิทินปฏิบัติ

งานของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดอบรมและนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน

2. งานการเรียนการสอน ปัญหา คือ

2.1 สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และห้องพิเศษไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน สาเหตุเนื่องจาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ มีการขยายชั้นเรียนเพิ่มขึ้นทั้งในระดับก่อนประถมและมัธยมศึกษาตอนต้น และขาดการบำรุงรักษาและควบคุมการใช้ แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น โรงเรียนขอบริจาคจากเอกชนและหน่วยงานอื่น โรงเรียนควรจัดทำห้องเนกประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง และผู้บริหารควรติดตามการใช้และควรเอาใจใส่ดูแลบำรุงรักษาอยู่เสมอ

2.2 การจัดครูเข้าสอนยังไม่เหมาะสม สาเหตุเนื่องจากครูมีไม่ครบชั้น และขาดครูบางสาขาวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ศิลปะ และดนตรี เป็นต้น แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูให้ครบตามเกณฑ์ และจัดครูให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน โรงเรียนใช้วิธีการยุบรวมชั้นเรียนที่มีระดับใกล้เคียงกันเข้าด้วยกันเป็นการภายใน และโรงเรียนคัดเลือกครูที่พอจะสอนได้ให้สอนวิชานั้น โดยให้ศึกษาคู่มือหรือส่งไปอบรม

3. งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ปัญหา คือ

3.1 ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน สาเหตุเนื่องจาก ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ ครูขาดวิทยากรที่จะให้คำแนะนำ และสื่อบางชนิดโรงเรียนเพิ่งได้รับจัดสรรมา เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา เป็นต้น แนวทางแก้ไขคือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดประชุมชี้แจงและนิเทศติดตามผลการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนของครู สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อ โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่โรงเรียนเพิ่งได้รับจัดสรรมา โรงเรียนควรจัดทำเอกสารแนะนำสื่อใหม่และสื่อที่โรงเรียนมีอยู่ให้ครูทราบ ผู้บริหารควรกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำสื่อ ปี

ละอย่างน้อย 1 ชิ้น และผู้บริหารขอความร่วมมือจากครูที่มีความรู้มาช่วยแนะนำให้คณะครูในโรงเรียน

3.2 ไม่มีการคิดค้นสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน สาเหตุเนื่องจาก ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของสื่อ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ ครูมีงานสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัติมาก และครูขาดงบประมาณสนับสนุน แนวทางแก้ไข คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดประชุมชี้แจงให้ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของสื่อ ผู้บริหารควรจัดหาเอกสาร วิทยากร ส่งครูเข้ารับการอบรม และพาครูไปศึกษาดูงาน หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูให้ครบตามเกณฑ์ และโรงเรียนควรมีงบประมาณบางส่วนสนับสนุนครูที่ผลิตสื่อใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน

4. งานวัดผลและประเมินผล ปัญหา คือ

4.1 เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นต่อการใช้วัดผลและประเมินผลมีไม่เพียงพอ สาเหตุเนื่องจาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น และโรงเรียนควรร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน

4.2 การจัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนไม่ครบทุกคนทุกวิชา สาเหตุเนื่องจาก ครูมีงานสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัติมาก ผู้บริหารไม่ได้ติดตามผล และครูไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องจัดทำผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน แนวทางแก้ไข คือ ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูต้องจัดทำและจะช่วยให้สะดวกต่อการสอนซ่อมเสริมนักเรียนแต่ละคน ผู้บริหารต้องติดตามผลและตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และครู วิชาการควรทำแบบประเมินผลแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นตัวอย่างแก่ครูในโรงเรียน

5. งานห้องสมุด ปัญหา คือ

5.1 หนังสือ วัสดุ และครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอ สาเหตุเนื่องจาก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ ไม่มีการสำรวจความต้องการใช้หนังสือของครูและนักเรียน และขาด

การบำรุงรักษาและซ่อมแซม แนวทางแก้ไข หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้เพิ่มขึ้น โรงเรียนควรขอบริจาคจากเอกชนและหน่วยงานอื่น โรงเรียนควรสำรวจความต้องการใช้หนังสือของครูและนักเรียน และแจ้งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทราบหรือก่อนที่โรงเรียนจะจัดซื้อหนังสือเองเพื่อจะได้มีหนังสือตรงกับความต้องการใช้และมีอย่างพอเพียง และผู้บริหารควรดูแลบำรุงรักษา และซ่อมแซมหนังสือ วัสดุ และครุภัณฑ์ให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ

5.2 ห้องสมุดมีสภาพไม่เหมาะสม สาเหตุเนื่องจาก อาคารไม่เพียงพอ ห้องสมุดจึงคับแคบ และห้องสมุดไม่มีความเป็นเอกเทศ แนวทางแก้ไข คือ โรงเรียนของงบประมาณสร้างหรือต่อเติมอาคารจากหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียนขอบริจาคงบประมาณจากเอกชนหรือหน่วยงานอื่น กิจกรรมบางอย่างของห้องสมุดไปจัดทำนอกห้อง และจัดหนังสือไปไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้อ่าน เช่น ใสกล่องไปแขวนตามใต้ต้นไม้ ใสตะกร้าไปวางตามหน้าห้องเรียนในแต่ละอาคาร เป็นต้น

6. งานนิเทศภายใน ปัญหา คือ

6.1 บุคลากรไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีการปฏิบัติในการ นิเทศภายในอย่างชัดเจน สาเหตุเนื่องจาก ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ และผู้บริหารและครูมีงานบริหารงานการเรียนการสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัติมาก แนวทางแก้ไข คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดประชุมชี้แจงให้แนวปฏิบัติ และติดตามผลการนิเทศภายในของโรงเรียน ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เรื่องการนิเทศอยู่เสมอ และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรจัดทำเอกสารหรือวารสารเกี่ยวกับการนิเทศเผยแพร่แก่โรงเรียน

6.2 ขาดการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ สาเหตุเนื่องจาก ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ ผู้บริหารและครูมีงานบริหารและงานสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัติมาก และผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศภายใน แนวทางแก้ไข คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นิเทศติดตามผลการนิเทศภายในของโรงเรียน ผู้บริหารควรลดงานอื่นนอกโรงเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนและลดงานอื่นนอกเหนืองานสอนของครูลง และสำนักงานการ

ประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจัดประชุมอบรมผู้บริหาร เกี่ยวกับการวางแผนการนิเทศภายใน

7. งานประชุมอบรมทางวิชาการ ปัญหา คือ

7.1 งบประมาณในการจัดประชุมอบรมทางวิชาการไม่เพียงพอ สาเหตุเนื่องจาก หน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัดสรรงบประมาณส่วนนี้ให้โรงเรียน แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณส่วนนี้ให้โรงเรียน และโรงเรียนควรหางบประมาณสำหรับจัดประชุมอบรมทางวิชาการของโรงเรียน

7.2 ครูขาดความสนใจที่จะเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการ สาเหตุเนื่องจาก ครูต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก สถานที่จัดไกลเกินไป และวิทยากรน่าเบื่อ แนวทางแก้ไข คือ โรงเรียนควรออกค่าใช้จ่ายบางส่วนให้ครูที่ไปประชุมอบรม ครูที่สนใจจะเข้าประชุมอบรมต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง หน่วยงานที่จัดประชุมอบรมควรไปจัดตาม สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือ กลุ่มโรงเรียนหรือสถานที่ที่ครูสามารถเดินทางไปได้โดยสะดวก และหน่วยงานที่จัดประชุมอบรมควรจัดหาผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีเทคนิคในการถ่ายทอดดีมาเป็นวิทยากร

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นปัญหาที่สำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรให้ชัดเจน สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูมีงานอื่นนอกเหนือจากงานบริหารและงานสอนที่ต้องปฏิบัติมาก โดยผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ส่วนใหญ่ครูจะสอนประจำชั้น หรือในบางโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นครูคนเดียวต้องสอนสองชั้น หรือผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่สอนหรือเป็นครูประจำชั้นด้วย นอกจากนี้แล้วครูยังจะต้องปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียน เช่น งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน และงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น และอีกสาเหตุที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวลิ พึ่งแสงสี (2528: 9) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการใช้หลักสูตรประถมศึกษาของหน่วยงานทางการ

ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้บริหารและครูไม่เข้าใจหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ไม่ศึกษาเอกสารหลักสูตร ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนตามแนวที่หลักสูตรต้องการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ไหลสกุล (2539: 180) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่า ปัญหาด้านการสร้างและปรับปรุงหลักสูตร คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร เนื่องจากครูไม่ สนใจศึกษาหลักสูตร การอบรมหลักสูตรใหม่ไม่กระจำจืด ไม่สามารถใช้ได้เท่าที่ควร สำหรับแนวทางแก้ปัญหา นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูมาโรงเรียนให้ครบตามเกณฑ์และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ธุรการ การเงินและพัสดุของโรงเรียนโดยเฉพาะ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารควรนิเทศ ติดตามผลการสอนอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับปัญหา โรงเรียนขาดการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้และขาดการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูมีงานที่ต้องปฏิบัติมาก ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและประเมินผลการใช้หลักสูตร และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร ปัญหาและสาเหตุของปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ต่อเนื่องมาจากผู้บริหารและครูไม่ศึกษาหลักสูตรให้ชัดเจน ดังนั้นจึงขาดการวางแผนและการประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพรรณ สรรพสิน (2538: 86-88) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลากรภายในโรงเรียนขาดความพร้อมในการวางแผนการใช้หลักสูตร ครูไม่เข้าใจหลักสูตร และครูไม่ให้ความสำคัญในการที่จะศึกษาหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา ไหลสกุล (2539: 181) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่า ปัญหาด้านการใช้หลักสูตร คือ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การใช้หลักสูตรไม่เพียงพอ เนื่องจากไม่ค่อยศึกษาหลักสูตร และปัญหาด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจ

เรื่องการประเมินผล เนื่องจากครูไม่ได้ศึกษา ผู้บริหารไม่ได้เน้นเรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตร และผู้บริหารไม่ได้รับการอบรมหลักสูตรใหม่ สำหรับแนวทางการแก้ปัญหา นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูให้ครบตามเกณฑ์ โรงเรียนควรจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจัดอบรมและนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน

2. งานการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และห้องพิเศษไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ มีการขยายชั้นเรียนเพิ่มขึ้น และขาดการบำรุงรักษาและควบคุมการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพรรณ สรรพสิน (2538: 86-88) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พบว่า ห้องเรียนมีไม่เพียงพอกับการจัดห้องเฉพาะแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ไม่มีห้องเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติ ขนาดห้องเรียนไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และงบประมาณในการจัดอาคารสถานที่และแหล่งวิชาการไม่เพียงพอ และของงบประมาณในการสร้างอาคารเพิ่มได้ยากมาก และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ไหลสกุล (2539: 181) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่า ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดแหล่งความรู้ และสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน คือ ขาดห้องกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องจากอาคารเรียน ห้องเรียนไม่เพียงพอ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ เนื่องจากได้รับงบประมาณน้อย ขาดสถานที่จัดเก็บรักษาสื่อ เนื่องจากอาคารเรียนและห้องเรียนจำกัด สำหรับแนวทางแก้ปัญหานี้ ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพิ่มมากขึ้น โรงเรียนขอบริจาคจากเอกชนหรือหน่วยงานอื่น โรงเรียนควรจัดทำห้องอเนกประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง และผู้บริหารควรติดตามการใช้และควรเอาใจใส่ดูแลบำรุงรักษาอยู่เสมอ

อีกประเด็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญ คือ การจัดครูเข้าสอนยังไม่เหมาะสม สาเหตุสำคัญ คือ มีครูไม่ครบชั้น โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางในห้องที่ห่างไกลและกันดาร และขาดครูบางสาขาวิชา เป็นปัญหามากในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เพิ่งเปิดใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา วัชรกิจ (2534: 167) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดตาก พบว่า โรงเรียนขาดอัตรากำลังครู เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรอัตรากำลังครูให้พอเพียงกับจำนวนห้องเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศราวุฒิ สุขประเสริฐ (2539: 186) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอกับสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ไหลสกุล (2539: 181) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ชุมพร พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากขาดแคลนครูที่จบตรงสาขาวิชา สำหรับแนวทางแก้ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูให้ครบตามเกณฑ์ และจัดครูให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน โรงเรียนใช้วิธีการยุบรวมชั้นเรียนที่ระดับใกล้เคียงกันเข้าด้วยกันเป็นการภายใน และโรงเรียนคัดเลือกครูที่พอจะสอนได้ให้สอนวิชานั้น ๆ โดยการให้ศึกษาคู่มือและหรือส่งไปอบรม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (2539: 5) ซึ่งกำหนดมาตรการไว้ว่า สรรหาครูผู้สอนสาขาที่ขาดแคลนให้เพียงพอ และพัฒนาครูประจำการที่มีอยู่ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามหลักสูตรกำหนด

3. งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ ครูขาดวิทยากรที่จะให้คำแนะนำ และสื่อบางชนิดโรงเรียนเพิ่งได้รับจัดสรรมา เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการภาษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร นพพลกรัง (2532:

193) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า ครูไม่ชอบใช้สื่อ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ แสนทวี (2538: 167) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า ครูไม่ใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายและเร็วขึ้น ดังนั้นผู้บริหารและครูจะต้องให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 150) ได้กำหนดภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การให้ความรู้ในการผลิตและการนำสื่อไปใช้แก่ครู และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อและนำสื่อไปใช้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพรรณ สรรพสิน (2538: 89) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูไม่สนใจในการผลิตสื่อขึ้นใช้เอง อาจเป็นเพราะครูไม่เข้าใจหลักสูตร ผู้บริหารแก้ปัญหาโดยการจัดอบรมเรื่องการผลิตสื่อให้ครู สำหรับแนวทางการแก้ปัญหา นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดประชุมชี้แจงและนิเทศติดตามผลการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนของครู สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิต การใช้และการบำรุงรักษาสื่อ โดยเฉพาะการใช้และการบำรุงรักษาสื่อ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่โรงเรียนเพิ่งได้รับจัดสรรมา โรงเรียนควรจัดทำเอกสารแนะนำสื่อใหม่และสื่อที่มีอยู่ให้ครูทราบ ผู้บริหารควรกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำสื่ออย่างน้อยปีละ 1 ชิ้น และผู้บริหารขอความร่วมมือจากครูที่มีความรู้มาช่วยให้คำแนะนำในการใช้สื่อแก่ครูในโรงเรียน

สำหรับปัญหา ไม่มีการคิดค้นสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของสื่อ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ และครูมีงานสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัติมาก ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องจากปัญหาครูขาดความรู้และทักษะในการผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อ เพราะเมื่อครูไม่เห็นความสำคัญของสื่อ ครู ไม่ใช้สื่อ และครูขาดความรู้และทักษะในการใช้สื่อและผลิตสื่อแล้ว ครูจึงไม่คิดที่จะสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการ

ใหม่ ๆ ขึ้นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าวไว้ว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดประชุมชี้แจงให้ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของสื่อ ผู้บริหารควรจัดหาเอกสารวิทยากร ส่งครูเข้ารับการอบรม และพาครูไปศึกษาดูงาน และควรมีงบประมาณบางส่วนสนับสนุนครูที่ผลิตสื่อและวิธีการใหม่มาใช้ในการสอนเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเป็นแรงจูงใจให้กับครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 10) ที่กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้นสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การสร้างผลงานทางวิชาการ

4. งานวัดผลและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นต่อการใช้วัดผลและประเมินผลมีไม่เพียงพอ สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ แนวทางแก้ปัญหา ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพิ่มขึ้น และโรงเรียนควรร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนเพื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพรรณ สรรพสิน (2538: 87) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนจัดทำเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และมีปัญหา คือ ขาดงบประมาณในการสร้างเครื่องมือ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา เสาทอง (2537: 231) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า โรงเรียนส่วนมากสร้างเครื่องมือ วัดผลและประเมินผลร่วมกับกลุ่มโรงเรียน

สำหรับปัญหา การจัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนไม่ครบทุกคนทุกวิชา สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ครูมีงานสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัติมาก ผู้บริหารไม่ได้ติดตามผล และครูไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องจัดทำผลการประเมินผลแสดงความก้าวหน้าของนักเรียน เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ส่วนใหญ่ครูสอนประจำชั้น ครูจะสามารถสังเกตพฤติกรรมของเด็กได้ และการตรวจแบบฝึกหัด นักเรียนหรือสอบวัด

จุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนก็สามารถทราบความก้าวหน้าของนักเรียนได้ ประกอบกับต้องสอนตลอดวันและทุกวิชาจึงไม่มีเวลาที่จะจัดทำแบบประเมินผลแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายวิชาเก็บไว้เป็นหลักฐานได้ สำหรับแนวทางแก้ปัญหา นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูต้องจัดทำ ผู้บริหารต้องติดตามผลและตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และครูวิชาการโรงเรียนควรทำแบบประเมินผลแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นตัวอย่างแก่ครูในโรงเรียน การจัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นเรื่องที่ครูควรจัดทำเพื่อจะได้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยและการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนเพื่อที่จะได้เลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน แต่ละคนแต่ละวิชา

5. งานห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า หนังสือ วัสดุ และครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอสาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ ไม่มีการสำรวจความต้องการใช้หนังสือของครูและนักเรียน ดังนั้นหนังสือที่จำเป็นต่อการใช้ เช่น หนังสือสำหรับค้นคว้าจึงมีน้อย และขาดการบำรุงรักษาและซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภิญโญ สายนุ้ย (2533: 179) ซึ่งทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 4 พบว่า งบประมาณมีไม่เพียงพอในการจัดซื้อหนังสือและเอกสารเพื่อการค้นคว้าสำหรับครูและนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ แสนทวี (2538: 168) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า ไม่มีการสนับสนุนด้านหนังสือและเอกสารในการค้นคว้าในห้องสมุด เมื่อหนังสือ วัสดุ และครุภัณฑ์มีไม่เพียงพอ ก็จะส่งผลกระทบต่อการจัดระบบบริหารของห้องสมุด การจัดกิจกรรมห้องสมุด และ การใช้ห้องสมุดในการพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารและครูจึงควรร่วมมือกันแสวงหาทรัพยากรภายนอกมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535: 1-8) ที่กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีห้องสมุดเพื่อเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตามหลักสูตร และได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียนให้ได้มาตรฐานประการหนึ่ง คือ งบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุด นอกจากได้รับการจัดสรรจากทางราชการส่วนหนึ่งแล้ว ทางโรงเรียนควรจัดหาเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น เช่น เงินบริจาค รายได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด สำหรับแนวทางแก้ปัญหา ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้เพิ่มขึ้น โรงเรียนควรสำรวจความต้องการใช้หนังสือของครูและนักเรียน และผู้บริหารควรดูแลบำรุงรักษาและซ่อมแซมหนังสือ วัสดุ และครุภัณฑ์ให้สามารถใช้การได้อยู่เสมอ ซึ่งอาจทำได้โดยให้ครูบรรณารักษ์สำรวจหนังสือทุกสิ้นปีการศึกษา และทำการซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด

สำหรับปัญหาห้องสมุดมีสภาพไม่เหมาะสม ซึ่งได้แก่ คับแคบ และเล็กเกินไป ไม่เหมาะกับจำนวนนักเรียน และมีเสียงรบกวน สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ อาคารไม่เพียงพอและห้องสมุดขาดความเป็นเอกเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร นพพลกรัง (2532: 193) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า หนังสือในห้องสมุดมีน้อยและจัดห้องสมุดเป็นเอกเทศไม่ได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศราวุฒิ สุขประเสริฐ (2539: 186) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ห้องสมุดมีขนาดเล็ก และจำนวนหนังสือไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในการค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาไว้ว่า โรงเรียนควรขอ งบประมาณสร้างอาคารหรือต่อเติมอาคารจากหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียนควรขอบริจาคจากเอกชนและหน่วยงานอื่น กิจกรรมบางกิจกรรมของห้องสมุดไปควรจัดทำนอกห้อง และควรจัดทำห้องสมุดสัจจร

6. งานนิเทศภายใน ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการ และวิธีการปฏิบัติในการนิเทศภายในอย่างชัดเจน สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ และผู้บริหารและครูมีงานบริหารและงานการเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติมาก การนิเทศภายในจะเกิดขึ้นได้และประสบความสำเร็จจะต้องเกิดจาก

ความตระหนักและการเห็นความสำคัญของการนิเทศจากบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารและครู จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีการนิเทศภายในอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน สร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการช่วยเหลือกันในการทำงาน และมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533: 13) ได้ให้หลักการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า ถูกต้องกับหลักวิชาการเป็นวิทยาศาสตร์ ทำงานมีระบบ เป็นประชาธิปไตย เป็นการสร้างสรรค์ เชื่อมมั่นในความสามารถของครู พัฒนาวิชาชีพมากกว่าความสัมพันธ์ส่วนตัว และบรรยากาศเป็นกันเอง เนื่องจากผู้บริหารมีภารกิจมากทั้งงานบริหารและงานอื่น ๆ มาก ส่วนครูนั้นมีงานสอนและงานอื่นนอกเหนืองานสอนอีกมาก จึงทำให้ไม่ค่อยมีเวลาศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ทำให้การนิเทศภายในของโรงเรียนไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน

สำหรับปัญหา โรงเรียนขาดการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ เป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวเนื่องกับปัญหาบุคลากรไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีการปฏิบัติในการนิเทศภายในอย่างชัดเจน เพราะเมื่อบุคลากรไม่ได้ศึกษาหลักการและวิธีการนิเทศให้เข้าใจอย่างชัดเจน การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนจึงขาดการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (2539: 19) ได้สรุปปัญหาที่ต้องแก้ไขปรับปรุงไว้ในแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2539 ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การนิเทศติดตามผลยังไม่ทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบ โดยเฉพาะการนิเทศภายใน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ไหลสกุล (2539: 182) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่า การนิเทศภายในไม่เป็นระบบ และครูไม่ค่อยยอมรับการนิเทศ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่ครูส่วนใหญ่สอนประจำชั้น หรือในบางโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น ผู้บริหารต้องทำหน้าที่สอนด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า การนิเทศภายในไม่มีระบบเป็นการ นิเทศตามความสะดวก โดยผู้บริหารเป็นผู้นิเทศเอง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้บริหารไม่ค่อยมีเวลาที่จะทำการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา เสาทอง (2537: 234) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ปัญหาของการนิเทศภายใน คือ ผู้บริหารไม่มีเวลานิเทศ สำหรับแนวทางแก้ไขที่ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรนิเทศติดตามผลการนิเทศ ภายในของโรงเรียน ผู้บริหารควรลดงานพิเศษนอกโรงเรียนลงและลดงานอื่นนอกเหนืองานสอนของครูลง และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดประชุมอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายในแก่ผู้บริหาร

7. งานประชุมอบรมทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า งบประมาณในการจัดประชุมอบรมทางวิชาการไม่เพียงพอ สาเหตุเนื่องจาก หน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้จัดสรรงบประมาณการจัดประชุมอบรมทางวิชาการให้โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา เสาทอง (2537: 234) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการประชุมอบรมวิชาการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร นพพลกรัง (2532: 193) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า ไม่มีงบประมาณส่งครูเข้ารับการอบรมและการจัดอบรมทางวิชาการสำหรับแนวทางแก้ปัญหาผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณจัดประชุมอบรมทางวิชาการให้โรงเรียน และโรงเรียนควรหางบประมาณสำหรับจัดประชุมอบรมทางวิชาการของโรงเรียน

สำหรับปัญหาครูขาดความสนใจที่จะเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการ สาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ ครูต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก สถานที่จัดไกลเกินไป และวิทยากรนำเบื้อผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ถึงแม้ว่าโรงเรียนส่วนใหญ่จะเปิดโอกาสให้ครูสามารถเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดโดยไม่ถือเป็นวันลาได้ แต่ส่วนใหญ่แล้วครูจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง โรงเรียนไม่มีงบประมาณให้ ดังนั้นครูที่มีความสนใจจะเข้าร่วมประชุมอบรม แต่มีข้อจำกัดด้านการเงินจึงไม่สามารถเข้าร่วมประชุมอบรมได้ เนื่องจากการจัดประชุมอบรมส่วนใหญ่จะจัดในจังหวัดหรืออำเภอ ครูที่สนใจแต่อยู่โรงเรียนในท้องที่ห่างไกลจึงไม่สะดวก

ในการเดินทางและสถานที่พัก และนอกจากนี้การประชุมอบรมทางวิชาการที่วิทยากรขาดความเชี่ยวชาญ ขาดประสบการณ์และขาดเทคนิคในการนำเสนอที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ก็ทำให้ครูไม่สนใจที่จะเข้าประชุมอบรมทางวิชาการได้ สำหรับแนวทางแก้ปัญหา ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอไว้ว่า โรงเรียนควรออกค่าใช้จ่ายบางส่วนให้ครูที่เข้าประชุมอบรม ครูควรต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง เพราะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ตนเองด้วย หน่วยงานที่จัดประชุมอบรม ควรจัดตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกลุ่มโรงเรียนที่ครูสามารถเดินทางได้สะดวก ไปกลับบ้านพักได้ และหน่วยงานที่จัดควรหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและมีเทคนิคในการถ่ายทอดดี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องและสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป สรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.1 ควรวางแผนอัตรากำลังครูให้ชัดเจน โดยประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อจะได้สรรหา บรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการครูให้ได้ตรงกับความต้องการของโรงเรียนในแต่ละจังหวัด

1.2 ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณ อาคาร วัสดุ และครุภัณฑ์ให้พอเพียง และตรงกับความต้องการของโรงเรียน

1.3 ควรพิจารณาจัดตั้งงบประมาณสำหรับดำเนินการประชุมอบรมและสัมมนา ผู้บริหาร และครู เกี่ยวกับการวางแผนบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

2.1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดครูให้ครบตามเกณฑ์และตรงตามความต้องการของโรงเรียน

2.2 ควรจัดประชุมอบรม อบรมเชิงปฏิบัติการ และสัมมนาผู้บริหารและครูเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และการนิเทศภายใน

2.3 ควรนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.4 การจัดซื้อหนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียนควรได้มีการสำรวจและจัดซื้อให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน โดยเน้นการจัดซื้อหนังสือสำหรับการค้นคว้า

3. โรงเรียน

3.1 ผู้บริหารควรลดงานพิเศษนอกโรงเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการพัฒนาโรงเรียนลง ส่วนครูผู้สอนควรมอบหมายให้ทำงานอื่นนอกเหนือจากงานการเรียนการสอนเท่าที่จำเป็น และควรให้ความสำคัญกับงานสอนมากกว่างานด้านอื่น

3.2 ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรและร่วมมือกันวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร

3.3 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้ การผลิต และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

3.4 ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้และผลิตสื่อ และควรมีงบประมาณสนับสนุนให้แก่ครูที่ผลิตสื่อไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.5 ผู้บริหารตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

3.6 ผู้บริหารและครูควรร่วมมือกันแสวงหางบประมาณภายนอกเพื่อนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด

3.7 ควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ

3.8 ผู้บริหารควรนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

3.9 ควรสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนให้ครูที่จะเข้าประชุมอบรมทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูต่ำกว่าเกณฑ์ ก.ค.
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารงานในด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ เป็นต้น ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น ๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย